

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11CoCsp/6/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123305471
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Zlocha
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6123305471.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Zlochu a sudkýň JUDr. Renáty Deákovej a JUDr. Danice Kočičkovej ako členiek senátu, v spore žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35 724 803, so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava – mestská časť Ružinov, zastúpený Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava – mestská časť Ružinov, IČO: 53 255 739, proti žalovanej: A. B. C. - Farkas, narodená XX. XXXXXXXX XXXX, bytom D. XXXX/X, XXX XX E., o zaplatenie 14.454,95 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 11Csp/108/2023 - 158 zo dňa 13. novembra 2023, takto

rozhodol:

I. Čiastočné späťvzatie žaloby čo do istiny 250,-Eur a zodpovedajúceho príslušenstva **p r i p ú š ť a**, rozsudok súdu prvej inštancie v časti druhej výrokovej vety, v ktorej žalobca zobral žalobu späť v časti uplatneného nároku 250,-Eur a zodpovedajúceho príslušenstva **z r u š u j e** a v tejto časti konanie **z a s t a v u j e**.

II. Rozsudok súdu prvej inštancie v druhej výrokovej vete v nespäťvzatej časti **m e n í** tak, že žalobu vo zvyšnej časti **z a m i e t a**.

III. Žalovaná **n e m á** nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Lučenec (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom č.k. 11Csp/108/2023-158 zo dňa 13. novembra 2023 (ďalej len „napadnutý rozsudok“ alebo „napadnuté rozhodnutie“), konanie v časti zaplatenia sumy 650,-Eur zastavil (I. výroková veta). Druhou výrokovou vetou žalobu v celom rozsahu zamietol; o nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žalovanému právo na náhradu trov konania nepriznal (III. výroková veta).

1.1 Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 14.454,95 Eur so zodpovedajúcim úrokom z omeškania; žalobu odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu - Všeobecná úverová banka a.s. so žalovanou uzatvoril dňa 09.01.2019 zmluvu číslo 000176911090119, na základe ktorej poskytol žalovanej pôžičku vo výške 20.000,-Eur. Žalovaná mala splácať pôžičku v pravidelných deväťdesiatich piatich mesačných splátkach v sume 274,40 Eur, a to až do zaplatenia celkovej sumy pôžičky vo výške 26.468,-Eur; do dňa podania žaloby žalovaná neuhradila sumu 19.314,78 Eur. Žalobca uzavrel, že žalovaná porušila svoju povinnosť splácať poskytnutý úver riadne a včas, z uvedeného dôvodu právny predchodca žalobcu listom zo dňa 01.06.2020 vyzval žalovanú k okamžitej úhrade dlžných splátok. Upozornil žalovanú na možnosť zosplatenia úveru a právo banky odstúpiť od zmluvy o úvere. Z dôvodu, že žalovaná dodatočne v poskytnutej lehote dlžné splátky neuhradila, žalobca dňa 26.08.2020 úver zosplatil, o čom bola žalovaná informovaná listom zo dňa 26.08.2020 označeným ako výzva na predčasné splatenie

zostatku úveru s príslušenstvom. Žalobca v žalobe uviedol, že k zosplatneniu úveru došlo vo vzťahu k splátke splatnej dňa 20.05.2020. Svoju aktívnu legitímáciu žalobca vyvodil z rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej medzi spoločnosťou Všeobecná úverová banka a.s. ako postupcom a žalobcom ako postupníkom zo dňa 13.11.2020 a žiadosti o postúpenie a prevod zo dňa 02.06.2020. Na základe uvedenej zmluvy bola pohľadávka z úverovej zmluvy postúpená žalobcovi, o čom bola žalovaná upovedomená písomným oznámením postupcu o postúpení pohľadávky. Žalobca v spore voči žalovanej uplatnil len časť postúpeného nároku vo výške nesplatenej dlžnej istiny úveru vo výške 19.314,78 Eur spolu s príslušenstvom. Uplatnil aj zákonné úroky z omeškania počnúc dňom 03.06.2022, a teda dňom nasledujúcim po dni účinnosti postúpenia pohľadávky.

1.2 Žalovaná sa k žalobe nevyjadrila, z dôvodu jej neznámeho pobytu súd doručoval žalovanej žalobu zverejným oznámením o podanej žalobe na úradnej tabuli súdu a webovej stránke súdu postupom podľa § 116 ods. 2 zákona číslo 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“).

1.3 Súd prvej inštancii pri rozhodovaní vychádzal z podanej žaloby, písomných vyjadrení žalobcu, ním predložených listinných dôkazov. Aplikoval ustanovenia § 144, § 145 ods. 1, ods. 2, § 53 ods. 9, § 565 Občianskeho zákonníka, ako aj ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č.483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č.483/2001 Z.z.“ alebo „Zákon o bankách“). Rovnako aplikoval súvisiace ustanovenia všeobecných obchodných podmienok VÚB a.s..

1.4 Pokiaľ súd prvej inštancie prvou výrokovou vetou konanie v časti zaplatenia sumy 650,-Eur zastavil, konal v súlade s dispozíciou žalobcu so žalobou z dôvodu, že tento písomným podaním oznámil, že po podaní žaloby žalovaná zaplatila časť svojho dlhu; z dôvodu čiastočnej úhrady pohľadávky po začatí súdneho konania žalobca zobral návrh v časti zaplatenia sumy vo výške 650,- Eur späť a navrhol, aby súd v tejto časti konanie zastavil.

1.5 Okresný súd vykonal dokazovanie na pojednávaní dňa 13.11.2023, ktorého sa strany sporu nezúčastnili. Na základe vykonaného dokazovania okresný súd zistil, že dňa 09.01.2019 žalovaná v právnom postavení dlžníka uzavrela zmluvu so Všeobecnou úverovou bankou a.s. ako veriteľom, zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru „VÚB Pôžička“, registračné číslo 000176911090119, na základe ktorej jej bol poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 20.000,-Eur, s lehotou splatnosti 96 mesiacov, čerpaním úveru jednorazovo dňa 09.01.2019, s celkovým počtom splátok 95, dátumom prvej anuitnej splátky 20.02.2019, dátumom poslednej anuitnej splátky 20.12.2026, dobou trvania úverovej zmluvy do splatnosti všetkých záväzkov dlžníka podľa zmluvy, s výškou úrokovej sadzby 6,90 % ročne, mesačnou anuitnou splátkou vrátane poistného 274,40 Eur, celkovými nákladmi dlžníka 6.468,-Eur, výškou úrokovej sadzby 6,90 % ročne, výškou poplatku za poskytnutie úveru 400,-Eur, výškou mesačnej anuitnej splátky 274,40 Eur, celkovou výškou čiastky, ktorú musí dlžník zaplatiť 26.468,-Eur a priemernou RPMN 8,19 Eur. Okresný súd zistil, že žalovaná čerpala úver vo výške 20.000,-Eur dňa 09.01.2019, splátky úveru splácala nepravidelne a poslednú splátku pred tvrdeným zosplatnením uhradila dňa 09.10.2019 a do zosplatnenia úveru dňa 26.08.2020 žiadnu ďalšiu splátku neuhradila.

1.6 Pokiaľ ide o zosplatnenie, okresný súd poukázal na písomné upozornenie právneho predchodcu žalobcu označeného ako tretia upomienka - pokus o zmier zo dňa 01.06.2020, ktorým právny predchodca žalobcu oznámil žalovanej, že voči nej eviduje pohľadávku po lehote splatnosti vo výške 899,75 Eur, z čoho istina predstavuje 466,60 Eur, úroky 402,54 Eur, úroky z omeškania vo výške 3,61 Eur a poplatky 27,-Eur. Právny predchodca vyzval dlžníčku na okamžité zaplatenie dlžnej sumy s upozornením na možnosť predčasného zosplatnenia úveru. Následne právny predchodca žalobcu doručoval žalovanej listinu označenú ako Výzva na predčasné zosplatnenie zostatku úveru s príslušenstvom zo dňa 28.08.2020, z ktorej vyplynulo, že právny predchodca žalobcu žalovanej oznámil predčasnú splatnosť úveru vrátane príslušenstva ku dňu vystavenia výzvy, a teda ku dňu 26.08.2020. Žalovaná zásielku prevzala dňa 25.09.2020.

1.7 Zmluvu zakladajúcu právny vzťah medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou okresný súd posúdil ako zmluvu spotrebiteľskú; z uvedeného dôvodu okrem ustanovení zákona č.129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č.129/2010 Z.z.“ alebo „Zákon o spotrebiteľských úveroch“); aplikoval aj ustanovenia Občianskeho zákonníka o ochrane spotrebiteľa (§ 52 a nasledujúce Občianskeho zákonníka). Okresný súd sa zamerl na zisťovanie vo vzťahu k aktívnej legitímácii žalobcu,

ktorý svoju aktívnu vecnú legitímáciu preukazoval predložením rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 13.11.2020 a žiadosťou o postúpenie a prevod zo dňa 02.06.2020. Ustálil, že na postúpenie pohľadávky vzniknutej zo spotrebiteľského úveru je potrebné aplikovať ustanovenie § 524 a nasledujúce Občianskeho zákona a zároveň aj ustanovenie § 92 ods.8 zákona č. 483/2001 Z.z., ktoré upravuje zákonné predpoklady postúpenia bankovej pohľadávky z dôvodu, že postúpením pohľadávky iným nebankovým subjektom už nie je vždy zachovaná kontinuita dohľadu centrálnej banky v priebehu trvania úverového vzťahu. V spotrebiteľských veciach zároveň súd skúma vecnú legitímáciu z úradnej povinnosti. Okresný súd uzavrel, že spôsobilým predmetom postúpenia bankovej pohľadávky v zmysle ustanovenia § 92 ods.8 zákona č. 483/2001 Z.z., môže byť iba taká pohľadávka alebo jej časť, ktorá sa už stala splatnou, a to za predpokladu predchádzajúcej výzvy po tom, čo klient banky bol nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Poukázal na závery vyplývajúce z rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1Cdo/147/2017 a sp.zn. 7Cdo/26/2017 a uzavrel, že banka je oprávnená postúpiť peňažný záväzok až vtedy, ak je dlžník napriek písomnej výzve banky v omeškaní o viac ako 90 kalendárnych dní. Nerešpektovanie ustanovenia § 92 ods.8 zákona č. 48/2001 Z.z., má za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom.

1.8 Vo vzťahu k nevyhnutnosti postupovania len živej pohľadávky, okresný súd skúmal platnosť zosplatnenia pohľadávky vykonanej veriteľom Všeobecná úverová banka a.s., posúdiac existenciu výzvy podľa § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka a naplnenie časovej súslednosti, a uzavrel, že v prejednávanej veci došlo k účinnému zosplatneniu pohľadávky v dôsledku dlžníkovho neplnenia si zmluvných povinností, a teda uhrádzať splátky riadne a včas pre splátku splatnú dňa 20.05.2020, pri dodržaní zmluvných a zákonných podmienok pre zosplatnenie úveru.

1.9 Pokiaľ ide o druhú podmienku v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z., táto vyžaduje zaslanie výzvy po tom, čo je jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Účelom tejto výzvy je ochrana klienta pred postúpením bankovej pohľadávky nebankovému subjektu; je nevyhnutné, aby bol dlžník na možnosť postúpenia v tejto výzve upozornený. Na základe vykonaného dokazovania okresný súd dospel k záveru, že žalobca nepreukázal zaslanie potrebnej výzvy zmysle § 92 ods. 8 zákona č.483/2001 Z.z. pred samotným postúpením; preukázal len realizáciu výzvy pred zosplatnením (tretia upomienka - pokus o zmier) a výzvu realizovanú oznámením o zosplatnení úveru. Uvedené podľa názoru okresného súdu nemožno považovať za výzvu, ktorú mal na mysli zákonodarca v zmysle ustanovenia § 92 ods.8 Zákona o bankách. Uvedené ustanovenie podľa názoru súdu prvej inštancie predpokladá výlučnú a samostatnú písomnú výzvu banky, že klient je v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku a výzve podľa § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka ani oznámeniu o mimoriadnej splatnosti úveru, nemožno priznať aj charakter výzvy v zmysle ustanovenia § 92 ods.8 zákona č.483/2001 Z.z. V tomto okresný súd poukázal na závery vyplývajúce z rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/266/20020 zo dňa 31.03.2021, sp. zn. 4Cdo/75/2020 zo dňa 27.10.2022, a niektoré rozhodnutia odvolacích súdov.

1.10 Na základe vyššie uvedeného okresný súd dospel k záveru, že žalobca nepreukázal splnenie podmienok pre platné postúpenie pohľadávky, a teda doručenie výzvy pred postúpením podľa § 92 ods.8 zákona č. 483/2001 Z.z.; zmluva o postúpení pohľadávky v časti týkajúcej sa nepostúpiteľnej pohľadávky bola absolútne neplatným právnym úkonom, na ktorú neplatnosť bol súd povinný ex offio prihliadnúť. Z uvedeného dôvodu, pre absenciu aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, okresný súd žalobu zamietol.

1.11 Pri rozhodovaní o trovách konania okresný súd aplikoval ustanovenie § 255 ods.1, § 262 ods.1, ods.2 C.s.p.; ustálil, že žalobca mal v konaní úspech v časti, v ktorej súd konanie zastavil z dôvodu čiastočnej úhrady žalovanej po podaní žaloby a teda v sume 650,- Eur a žalovaná v časti, v ktorej súd žalobu zamietol, a teda vo výške 19.653,13 Eur. Podľa pomeru úspechu nárok na náhradu trov konania patril žalovanej; žalovaná v konaní žiadne trovy neuplatnila, z obsahu spisu okresný súd žiadne trovy nezistil, preto jej nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca (ďalej aj „žalovaný“). V podanom odvolaní zobral žalobu späť v časti 250,-Eur z dôvodu úhrady žalovanej v uvedenej výške dňa 28.11.2023. Navrhol, aby odvolací súd s poukazom na ustanovenie § 370 Cs.p. rozhodol o pripustení späťvzatia žaloby v časti o zaplatenie 250,- Eur, a v tejto časti zrušil rozsudok súdu prvej inštancie, konanie v tejto časti zastavil; vo zvyšnej časti navrhol, aby odvolací súd postupom podľa § 388 C.s.p. v napadnutej časti rozsudok okresného súdu zmenil tak, že konanie o zaplatenie sumy

vo výške 250,-Eur zastaví, žalovanú zaviazke k povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 13.554,95 Eur spolu so zodpovedajúcim úrokom a úrokom z omeškania, a žalobcovi prizná nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100%. V odvolaní nie je výslovne uvedené, v ktorých výrokoch rozsudok súdu prvej inštancie žalobca napáda; z kontextu odvolania je zrejmé, že rozsudok je napadnutý v rozsahu výroku II., ktorým okresný súd žalobu zamietol a v závislom výroku o nároku na náhradu trov konania (výrok III.). Žalobca uplatnil odvolacie dôvody uvedené v § 365 ods.1 písm.b), písm.f) a písm.h) C.s.p., tvrdil tak, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

2.1 Odvolacou argumentáciou bola argumentácia žalobcu k splneniu podmienok pri postúpení pohľadávky na iný subjekt podľa ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č.483/2001 Z.z.; žalobca zdôraznil rozpor právneho posúdenia okresným súdom s aktuálnou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Nesúhlasil so záverom súdu prvej inštancie o tom, že ustanovenie § 92 ods.8 zákona č.483/2001 Z.z. predpokladá výlučnú a samostatnú písomnú výzvu banky, že klient je v omeškaní so splnením čo i len časti svojho záväzku, a teda, že za výzvu v zmysle ustanovenia § 92 ods.8 zákona č.483/2001 Z.z. nie je možné považovať výzvu realizovanú podľa § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka ani oznámenie o mimoriadnej splatnosti úveru. Žalobca mal za to, že pred postúpením pohľadávky postupca dodržal všetky podmienky, ktoré mu § 92 ods.8 zákona č.483/2001 Z.z. ukladá. Z citovaného ustanovenia Zákona o bankách žalobca vyvodil, že pre účinné postúpenie pohľadávky sa vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch zákonných podmienok, a teda vyzvať dlžníka na splatenie čo i len časti jeho peňažného záväzku, a omeškanie dlžníka so splnením čo i len časti peňažného záväzku nepretržite dlhšie ako 90 dní. V spore bolo pritom preukázané, že žalovaná bola v čase postúpenia pohľadávky v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní; bolo preukázané, že žalovaná bola postupcom vyzvaná na úhradu omeškaných splátok výzvou označenou ako tretia upomienka - pokus o zmier zo dňa 01.06.2020 a výzvou označenou ako výzva na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom zo dňa 26.08.2020. Je tak preukázané, že žalovaná bola v čase postúpenia pohľadávky, napriek písomným výzvam postupcu, v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní. Bolo tak preukázané, že zo strany právneho predchodcu žalobcu nedošlo k porušeniu ustanovenia § 92 ods.8 zákona č. 483/2001 Z.z.

2.2 V tomto smere žalobca poukázal na aktuálnu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu premietnutú v rozhodnutiach sp. zn. 8Cdo/169/2020, sp. zn. 9Cdo/165/2022, ktoré pripúšťajú, aby za výzvu na plnenie podľa § 92 ods.8 zákona č.483/2001 Z.z., bolo možné považovať aj oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti za súčasnej podmienky, že jeho obsahom je výzva dlžníkovi na zaplatenie. Uzavrel tak, že oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti nemožno automaticky stotožňovať s písomnou výzvou banky podľa § 92 ods.8 zákona č.483/2001 Z.z., pretože relevantným bude obsah predmetného oznámenia o predčasnej splatnosti. V tejto súvislosti citoval predovšetkým z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Cdo/165/2020 zo dňa 27.09.2023, rozhodnutia krajských súdov (najmä rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6CoCsp/16/2022 zo dňa 28.06.2022, sp. zn. 11CoCsp/9/2001 zo dňa 21.09.2022). Podľa názoru žalovaného ním citované závery majú dopad na posúdenie realizácie výzvy v zmysle § 92 ods.8 zákona č.483/2001 Z.z., ako bola realizovaná v prejednávanej veci; výzvy zo dňa 01.06.2020 a 26.08.2020, svojím obsahom sú nepochybne výzvami v zmysle ustanovenia § 92 ods.8 zákona č.483/2001 Z.z.; postupca žalovanej uviedol aktuálnu dlžnú sumu a vyzval ju na jej zaplatenie; žalovaná svoj dlh neuhradila a až následne došlo k postúpeniu pohľadávky na žalobcu na základe zmluvy o postúpení pohľadávok a žiadosti o postúpenie. Je tak zrejmé, že išlo o podstatne dlhšie omeškanie, ako vyžaduje citované ustanovenie Zákona o bankách, a teda k postúpeniu pohľadávky došlo po uplynutí viac ako deväťdesiatich dní od omeškania. Obsahom realizovaných výziev, bola aj výzva postupcu, aby žalovaná uhradila dlžnú sumu. Žalobcovi tak nie je zrejmé, z akého dôvodu uvedené výzvy nestačia, súd si vytvára vlastné podmienky a vyžaduje od postupcu ďalšiu osobitnú výzvu pre postúpenie pohľadávky, v ktorej bude žalovaný upozornený na omeškanie. Ustanovenie § 92 ods.8 zákona č.483/2001 pojednáva len o písomnej výzve banky voči svojmu klientovi, a teda výzve banky k úhrade omeškaných splátok úveru, respektíve akejkoľvek časti peňažného záväzku klienta, ktorá môže byť vykonaná kedykoľvek za trvania omeškania dlžníka. Odvolateľ tak mal za to, že súd prvej inštancie postupoval v rozpore so zákonom tým, že „upravil“ zákonné ustanovenie § 92 ods.8 Zákona o bankách, a to napriek tomu, že vyššie súdne authority považujú za výzvu v zmysle § 92 ods. 8

zákona číslo 483/2001 Z.z. aj oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti. Uvedené je podľa žalobcu v rozpore s ústavným princípom trojdelenia moci. V tomto smere poukázal na závery vyplývajúce z nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. Pl. ÚS 11/2016 zo 07. februára 2018, uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/9/2017 z 27. mája 2020 a Nálezu Ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 796/2016 zo dňa 22. júna 2017.

2.3 Odvolateľ považoval napadnuté rozhodnutie za čiastočne zmätočné a nepreskúmateľné, nakoľko okresný súd vo výroku I. uviedol, že v konaní v časti o zaplatenie sumy vo výške 650,-Eur zastavuje, a následne vo výroku II. uviedol, že žalobu v celom rozsahu zamietla. Zamietnutie celého rozsahu žaloby nekorešponduje s odôvodnením napadnutého rozsudku, ani výrokom I.; z odôvodnenia a výroku I. vyplýva, že žaloba nemôže byť zamietnutá v celom rozsahu, keďže konanie v časti o zaplatenie sumy vo výške 650,-Eur bolo zastavené. Je tak nesúlady medzi výrokmi I. a II. napadnutého rozsudku spolu s jeho odôvodnením. Výrok II. s poukazom na jeho odôvodnenie, mal znieť tak, že súd žalobu vo zvyšnej časti zamietla.

3. Žalovaná sa k odvolaniu nevyjadrila, výzva súdu jej bola zasielaná na adresu trvalého bydliska, nebola listinne doručená z dôvodu, že zásielku neprevzala v odbernej lehote.

4. Ďalšie relevantné vyjadrenie podané nebolo; v spise sa nachádza podanie odvolateľa, ktorý žiada o pokračovanie v konaní a rozhodnutie vo veci.

5. Krajský súd, ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní, vec preskúmal v rozsahu určenom § 379 a § 380 ods. 1, 2 C.s.p., bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 C.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu v podstatnej časti nie je dôvodné. Z dôvodu čiastočného späťvzatia žaloby odvolací súd rozsudok okresného súdu v časti druhej výrokovej vety postupom podľa ustanovenia 370 ods.1, ods.2, ods.2 C.s.p. zrušil a z dôvodu formálnej vady rozsudku okresného súdu v časti druhej výrokovej vety zmenil a žalobu v prevyšujúcej (nespäťvzatej) časti zamietol. Odvolací súd rozhodol aj o trovách konania.

5.1 Podľa ustanovenia § 370 ods.1 C.s.p. ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia.

5.2 Podľa ustanovenia § 370 ods.2 C.s.p. súd späťvzatie pripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví.

5.3 Podľa ustanovenia § 370 ods.3 C.s.p. ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane.

5.4 Podľa ustanovenia § 388 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

6. Odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky žalobcu ako aj predchádzajúce konanie spolu s napadnutým rozhodnutím súdu prvej inštancie. Napriek skutočnosti, že odvolaciu argumentáciu žalobcu považoval v časti za dôvodnú, rozhodnutie súdu prvej inštancie považoval za vecne správne, pokiaľ okresný súd rozhodnutie založil na absencii aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Pokiaľ odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil, ide o formálnu zmenu a nápravu nesprávnosti v druhej výrokovej vete, keď okresný súd mal reagovať na čiastočné späťvzatie a po zastavení konania v späťvzatej časti uplatneného nároku mal žalobu vo zvyšnej časti zamietnuť (namiesto výroku žalobu v celom rozsahu zamietla). Odvolací súd zdôrazňuje, že súd prvej inštancie prvou výrokovou vetou zastavil konanie v časti zaplatenia sumy 650,-Eur v súlade s dispozitívnym návrhom žalobcu; odvolateľ v podanom odvolaní výslovne neuviedol, v akom rozsahu rozsudok súdu prvej inštancie napáda; z kontextu podaného odvolania je však zrejmé, že rozhodnutie okresného súdu napadol vo výroku II. a v závislom výroku o nároku na náhradu trov konania. Rozsudok súdu prvej inštancie tak ostal vo výroku I. odvolaním nenapadnutý a nadobudol právoplatnosť.

7. Odvolateľ tak odvolaním napadol výrok II., ktorým okresný súd žalobu v celom rozsahu zamietol a závislý výrok o nároku na náhradu trov konania. Z odvolania vyplýva, že odvolateľ uplatnil odvolacie

dôvody uvedené v § 365 ods.1 písm.b), f) a h) C.s.p.. V časti výroku, ktorým okresný súd žalobu zamietol, odvolateľ z dôvodu plnenia žalovanej zobral žalobu v časti späť (o zaplatenie 250,-Eur) a v tejto časti žiadal, aby odvolací súd pripustil späťvzatie žaloby, rozsudok okresného súdu v tejto časti zrušil a konanie v späťvzatej časti zastavil.

7.1 Odvolací dôvod podľa ustanovenie § 365 písm.b) C.s.p. je naplnený vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci strane sporu realizáciu jej práv, dosiahne určitú intenzitu. Konkrétne pochybenie súdu musí byť hodnotené v kontexte celého konania.

7.2 Odvolacie námietky týkajúce sa väd v skutkových zisteniach súdu prvej inštancie sa môžu prejavíť v nevykonaní navrhnutých dôkazov potrebných na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 365 ods.1 písm.e/ C.s.p.) alebo v nesprávnom hodnotení dôkazov, ktoré vyústilo do nesprávnych skutkových zistení (§ 365 ods.1 písm.f/ C.s.p.).

7.3 Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1Cdo/222/2009 zo dňa 26.2.2020); nesprávnym právnym posúdením sa rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá v hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie vecí konkrétne spočíva v tom, že súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval (z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2MCdo/4/2009).

8. Žalobca môže vziať počas konania žalobu späť. Žalobca tak môže urobiť aj po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale len dovtedy, kým rozhodnutie súdu prvej inštancie nenadobudne právoplatnosť. O pripustení späťvzatia žaloby v tomto prípade rozhoduje odvolací súd. Odvolací súd rozhodne buď o pripustení späťvzatia žaloby alebo o jej nepripustení. Späťvzatie žaloby žalobcom odvolací súd nepripustí v tom prípade, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Žalobca ako dominus litis disponuje konaním a jeho predmetom, preto procesné oprávnenia týkajúce sa akejkolvek dispozície so žalobou prináležia výlučne žalobcovi.

8.1 Žalobca vzal žalobu späť v čase, kedy už súd prvej inštancie rozhodol vo veci samej rozsudkom, avšak tento, v zamietajúcej časti, ešte nenadobudol právoplatnosť. Žalovaná nevyjadрила svoj nesúhlas so späťvzatím žaloby, boli preto splnené zákonné predpoklady na to, aby odvolací súd v dôsledku dispozitívneho úkonu žalobcu – čiastočného späťvzatia, v súlade s ustanovením § 370 ods.2, veta druhá C.s.p. pripustil čiastočné späťvzatie žaloby, rozsudok Okresného súdu Lučenec č.k. 11Csp/108/2023-158 zo dňa 13. novembra 2024 v späťvzatej časti zrušil a v tejto časti konanie zastavil.

9. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu, preskúmaní napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie a odvolania žalobcu zistil, že okresný súd v odvolaní napadnutom rozhodnutí správne posudzoval právne a skutkové otázky, podstatné pre rozhodnutie vo veci samej; zisťoval, či právny vzťah medzi žalobcom (jeho právnym predchodcom) a žalovanou je vzťahom spotrebiteľským, na ktorý je okrem ustanovení zákona č.129/2010 Z.z. potrebné aplikovať aj ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách a na ktoré dopadá aj ustanovenie § 92 ods.8 zákona č.483/2001 Z.z.. V nadväznosti na prijatý záver o spotrebiteľskom charaktere zmluvného vzťahu okresný súd správne pristúpil k zodpovedaniu otázky, či právny predchodca žalobcu pohľadávku zosplatnil v súlade s ustanovením § 53 ods.9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka; okresný súd v zásade aplikoval existujúcu judikatúru vyšších súdnych autorít pokiaľ ide o výzvu podľa ustanovenia § 92 ods.8 Zákona o bankách poukazujúc na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2Cdo/266/2020 zo dňa 31.3.2022 a 4Cdo/75/2020 zo dňa 27.10.2022; so závermi uvedenými v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 9Cdo/165/2022 zo dňa 27.9.2023, vydaného dva mesiace pred napadnutým rozhodnutím sa však nezaoberal. Ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, riešiace právne otázky vo vzťahu k platnosti zosplatnenia boli najvyšším súdom vyhlásené až po rozhodnutí okresného súdu.

10. Okresný súd vykonal riadne dokazovanie; skutkový stav zistil správne a v dostatočnom rozsahu pre rozhodnutie o uplatnenom nároku.

10.1 Odvolací súd tak iba pripomína skutkový stav zistený súdom prvej inštancie; žalovaná uzatvorila v právnom postavení dlžníka dňa 9.1.2019 s právnym predchodcom žalobcu Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 20.000,-Eur; s lehotou splatnosti 96 mesiacov; čerpaním úveru jednorazovo dňa 9.1.2019; celkovým počtom splátok 95; dátumom prvej anuitnej splátky dňa 20.2.2019; dátumom poslednej anuitnej splátky dňa 20.12.2026, čo zároveň predstavuje termín konečnej splatnosti; dobou trvania úverovej zmluvy do splatnosti všetkých záväzkov dlžníka; výškou úrokovej sadzby 6,90% ročne; mesačnou anuitnou splátkou vrátane poistného vo výške 274,40 Eur; výškou RPMN 7,78%; celkovými nákladmi dlžníka 6.468,-Eur; výškou poplatku za poskytnutie úveru 400,-Eur; celkovou čiastkou, ktorú musí dlžník zaplatiť vo výške 26.468,-Eur, z toho výška istiny 20.000,-Eur a výška celkových nákladov dlžníka 6.468,-Eur pri priemernej RPMN 8,19%. Okresný súd rovnako správne zistil, že možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti si strany Zmluvy o spotrebiteľskom úvere dohodli vo všeobecných obchodných podmienkach.

10.2 Pokiaľ ide o samotné zosplatenie, okresný súd poukázal na listinu – Tretia upomienka – pokus o zmier zo dňa 1.6.2020, ktorým veriteľ žalovanej oznámil, že voči nej eviduje pohľadávku po lehote splatnosti vo výške 899,75 Eur, z čoho istina predstavuje sumu 466,60 Eur, úroky 402,54 Eur, úroky z omeškania 3,61 Eur a poplatky 27,-Eur. Uvedeným pokusom o zmier (tretou upomienkou) bola žalovaná vyzvaná na okamžité zaplatenie dlžnej sumy s upozornením, že inak bude veriteľ požadovať vrátenie celej poskytnutej sumy úveru pred dátumom splatnosti dohodnutým v Zmluve o spotrebiteľskom úvere.

10.3 Okresný súd napokon poukázal aj na obsah listiny – Výzvy na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom zo dňa 26.8.2020, z ktorej vyplýva, že veriteľ oznámil žalovanej vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru vrátane príslušenstva ku dňu vystavenia výzvy (26.8.2020) a vyzval ju na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom v lehote 7 dní od doručenia výzvy. Uvedená zásielka bola žalovanou prevzatá dňa 25.9.2020.

11. Okresný súd napadnuté rozhodnutie založil na nasledujúcich podstatných záveroch:

11.1 Právny vzťah medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou je založený Zmluvou o spotrebiteľskom úvere; ide o spotrebiteľský vzťah, na ktorý je potrebné aplikovať okrem ustanovení zákona č.129/2010 Z.z. aj ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách a ustanovenie § 92 ods.8 Zákona o bankách.

11.2 Žalovaná neplnila svoje povinnosti podľa úverovej zmluvy riadne a včas.

11.3 Strany Zmluvy o spotrebiteľskom úvere si možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úverovej zmluvy dohodli vo Všeobecných obchodných podmienkach.

11.4 Veriteľ pri zosplatení postupoval v súlade s ustanovením § 53 ods.9 a § 565 Občianskeho zákonníka.

11.5 Postúpenie pohľadávky na žalobcu je neplatné z dôvodu rozporu so zákonom; ustanovenie § 92 ods.8 Zákona o bankách okresný súd vyložil tak, že uvedené ustanovenie vyžaduje výlučnú a samostatnú písomnú výzvu banky, že klient je v omeškaní so splnením čo i len časti svojho záväzku; výzve podľa ustanovenia § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka a ani oznámeniu o mimoriadnej splatnosti úveru nemožno prisvedčiť charakter výzvy podľa ustanovenia § 92 ods.8 zákona č.483/2001 Z.z..

11.6 Z dôvodu neplatnosti postúpenia pohľadávky okresný súd dospel k záveru, že žalobca nie je v spore aktívne vecne legitimovaný; z uvedeného dôvodu okresný súd žalobu v nespät'vzatej časti zamietol (zamietací výrok je nesprávny len z dôvodu jeho nesprávnej formulácie, keď okresný súd namiesto formulácie druhej výrokovej vety v prevyšujúcej časti žalobu zamietla nesprávne uviedol, že žalobu v celom rozsahu zamietla).

11.7 Odvolací súd sa so závermi súdu prvej inštancie v podstatnej časti stotožňuje (s odlišnými závermi nižšie uvedenými); okresný súd rozhodol správne, pokiaľ žalobu zamietol v dôsledku absencie pasívnej vecnej legitimácie.

12. Vecnou legitímáciou sa rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy hmotné právo určuje, či žalobcovi svedčí tvrdené subjektívne právo, inak povedané, či má nárok na plnenie, ktorého sa v konaní domáha; zároveň určuje aj, či žalovaný je tým nositeľom subjektívnej povinnosti, ktorá zodpovedá nároku uplatnenému žalobcom. Vecná legitímácia je jedným z predpokladov úspešnosti v konaní. Aktívnou vecnou legitímáciou sa rozumie „také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta“ (pozri rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2Cdo/205/2009 zo dňa 29.6.2010). Nakoľko otázku vecnej legitímácie súd skúma ex offo v každom štádiu konania a jej nedostatok vedie k zamietnutiu žaloby, aj odvolací súd považoval za nevyhnutné pred vecným posúdením uplatneného nároku primárne zodpovedať túto otázku.

12.1 Pre konštatovanie platného postúpenia pohľadávky banky na iný (hoci aj nebankový) subjekt je nevyhnutné splniť určité podmienky; tieto sú v prípade práv vyplývajúcich zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere definované vo všeobecnej úprave vyplývajúcej z ustanovenia § 53 ods.9, § 565 Občianskeho zákonníka; v osobitnej úprave vyplývajúcej z ustanovenia § 92 ods.8 Zákona o bankách, ktorý odkazuje aj na osobitnú úpravu v ustanovení § 17 ods.1 zákona č.129/2010 Z.z..

13. Rozhodovacia prax okresných a krajských súdov posudzujúcich nároky vyplývajúce zo spotrebiteľských zmlúv, resp. zmlúv o spotrebiteľských úveroch sa v poslednej dekáde pomerne búrlivo vyvíjala; ide o otázky platnosti zmlúv o spotrebiteľských úveroch; náležitostí zmlúv o spotrebiteľských úveroch; možnosti zosplatnenia spotrebiteľských úverov; či po vyhlásení predčasnej splatnosti veriteľovi patria okrem úrokov z omeškania aj zmluvné úroky; premlčanie nárokov vyplývajúcich zo spotrebiteľských úverov; doručovanie jednostranných právnych úkonov, ktorými veriteľ dlžníkovi oznamuje zosplatnenie; vývoj rozhodovacej praxe pokračuje ďalej aj v otázkach výzvy podľa ustanovenia § 92 ods.8 zákona č.483/2001 Z.z., prípadne vo vzťahu k určitosť výzvy na zaplatenie, resp. určitosť oznámenia o predčasnom zosplatnení úveru.

13.1 „Ustálená rozhodovacia prax najvyššieho súdu“ je vyjadrená predovšetkým v rozhodnutiach alebo stanoviskách najvyššieho súdu, ktoré sú publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ neskôr vydané rozhodnutia najvyššieho súdu nespochybnili názory obsiahnuté v rozhodnutí dosiaľ nepublikovanom, alebo dokonca tieto názory akceptovali, prípadne myšlienkovu na ne nadviazali a rozviedli alebo z nich vychádzali (z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Cdo 88/2017 z 19. marca 2018; publikovaného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej aj „Zbierka“) pod č.65/2018).

13.2 Vo vzťahu k postúpeniu pohľadávky banky zo spotrebiteľského úveru odvolací súd poukazuje na právnu vetu vyplývajúcu z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1Cdo 147/2017 zo dňa 24.4.2018, publikovaného v Zbierke pod č.60/2018: Ustanovenie § 92 ods.8 zákona č.483/2001 Z.z. o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práva klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon.

13.3 Zo záverov rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5Cdo 36/2020 zo dňa 15 decembra 2020 (publikovaného v Zbierke pod 4/2021) vyplýva, že ustanoveniu § 53 ods.1 Občianskeho zákonníka neodporuje a zásade zmluvnej voľnosti zodpovedá aj dohoda spotrebiteľa a veriteľa v spotrebiteľskej zmluve o tom, že pri doručovaní zásielky spotrebiteľovi sa môže uplatniť aj fikcia doručenia zásielky na poslednú známu adresu spotrebiteľa; ustanovenie § 92 ods.8 zákona č.483/2001 Z.z. o bankách v znení do 31. decembra 2016 oprávňovalo banku postúpiť tretej osobe len pohľadávku, ktorá bola v čase postúpenia splatná.

13.4 Pomerne sporná otázka, odlišne riešená v rozhodovacej praxi jednotlivých odvolacích súdov, ale aj v rámci senátov toho ktorého odvolacieho súdu o úrokoch a úrokoch z omeškania po vyhlásení

predčasnej splatnosti úveru, bola ustálená po rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5Cdo 42/2020 zo dňa 16. júna 2020 (publikovaného v Zbierke pod č.5/2021), v zmysle záverov ktorého dovolací súd konštatoval, že po vyhlásení predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí.

13.5 V rozhodnutí sp.zn. 4Cdo 162/2020 zo dňa 27. októbra 2021 (publikovaného v Zbierke pod č.6/2022) najvyšší súd zvýraznil, že v sporoch s ochranou slabšej strany súd skúma vecnú legitimitáciu z úradnej povinnosti; dôkazné bremeno preukázania splnenia podmienok podľa § 92 ods.8 vety prvej Zákona o bankách pred postúpením pohľadávky zaťažuje veriteľa, a to aj v prípade, že spotrebiteľ nepoprel s tým súvisiace skutkové tvrdenia veriteľa.

13.6 Pomerne ustálenou súdnou praxou prvoinštančných a odvolacích súdov bol výklad ustanovenia § 103 Občianskeho zákonníka v spotrebiteľských veciach, kedy súdy považovali v sporoch uplatňované nároky za premlčané v súvislosti so znením ustanovenia § 103 Občianskeho zákonníka; za rozhodný deň pre začiatok plynutia premlčacej doby považovali deň splatnosti splátky, pre nezaplatenie ktorej sa stal splatný celý dlh. Výklad citovaného ustanovenia a zjednotenie rozhodovacej praxe prinieslo až rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 7Cdo 268/2020 zo dňa 29. novembra 2022 (publikované v Zbierke pod č.29/2023, podľa ktorého podľa § 103 Občianskeho zákonníka plynie pri strate výhody splátok premlčacia doba celého zvyšného dlhu až od splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatný celý dlh. Inak je tomu ale pri strate výhody splátok v spotrebiteľských vzťahoch, v ktorých podľa § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka (všeobecne) začne premlčacia doba plynúť prvý deň nasledujúci po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh).

14. Rozhodovacia prax všeobecných súdov sa vyvíjala aj vo vzťahu k zosplateniu pohľadávky; niektoré súdy striktnie trvali na dodržaní ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka; neboli ojedinelé rozhodnutia, podľa ktorých sa druhá veta ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka (toto právo však môže veriteľ použiť do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky) neuplatňuje; a to z dôvodu možných problémov s doručovaním oznámenia o mimoriadnej splatnosti (predčasného zosplatenia). Súdna prax ale dospela k záveru, že v spotrebiteľských veciach môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky až najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva (§ 53 ods.9 Občianskeho zákonníka). V súvislosti s úpravou režimu straty výhody splátok zákonodarcia v ustanovení § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka zavádza nové pravidlo, z ktorého vyplýva, že veriteľ (v postavení dodávateľa) môže požadovať splnenie celého dlhu pre nesplnenie niektorej zo splátok za podmienok, že uplynuli tri mesiace od omeškania so zaplatením príslušnej splátky a že upozornil dlžníka (v postavení spotrebiteľa) v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Účinnosť uplatnenia práva veriteľa podľa ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka je podmienená tým, že veriteľ v uvedenej lehote pred uplatnením tohto práva upozornil dlžníka na to, že toto právo využije. Bez takéhoto včasného upozornenia je uplatnenie neúčinné. Z ustanovenia § 565 veta druhá Občianskeho zákonníka vyplýva iba to, že veriteľ môže žiadať o jednorazové vrátenie nesplatennej dlžnej sumy využiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky a môže tak urobiť až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením zmeškanej splátky (§ 53 ods.9 Občianskeho zákonníka). Z uvedeného vyplýva, že pre tú ktorú omeškanú splátku môže veriteľ úver zosplatiť len ak sú splnené podmienky vyplývajúce z § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka a v prípade splnenia týchto podmienok veriteľ môže úver zosplatiť do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Ak toto právo do splatnosti najbližšej splátky (podľa úverovej zmluvy, jej splátkového kalendára) veriteľ nevyužije, jeho právo na zosplatenie pre tú ktorú splátku zaniká. Nič mu však nebráni, v prípade, že dlžník nezaplatí ani ďalšie nasledujúce splátky, vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru pre inú (ďalšiu) nezaplatenú splátku, samozrejme iba v prípade, že podmienky vyplývajúce z ustanovenia § 53 ods.9 v spojení s ustanovením § 565 Občianskeho zákonníka sú splnené aj pre túto nasledujúcu splátku.

14.1 Okresný súd dospel k záveru o platnosti zosplatenia spotrebiteľského úveru. K uvedenému odvolací súd uvádza, že s týmto záverom okresného súdu v kontexte novej praxe dovolacieho súdu nesúhlasí; a to z dôvodov nižšie uvedených (bod 18.– 18.6 tohto rozsudku); nesprávnosť záverov okresného súdu však nemá za následok vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia okresného súdu, ktorý zamietajúci výrok založil na absencii aktívnej vecnej legitímácii žalobcu.

15. Ustanovenie § 92 ods.8 Zákona o bankách definuje dve podmienky (nad rámec písomnej formy zmluvy o postúpení a nepotrebnosti súhlasu klienta s takýmto krokom, ktoré predpokladá už § 524 ods.1 Občianskeho zákonníka), za ktorých možno postúpiť bankovú pohľadávku inej osobe; prvou podmienkou je písomná výzva banky klientovi, aby plnil a druhou je omeškanie dlžníka so splnením čo i len časti postupovanej pohľadávky nepretržite dlhšie ako 90 dní. Z ustanovenia § 92 ods.8 Zákona o bankách však možno vyvodiť, že podmienkou pre postúpenie pohľadávky je aj splatnosť postupovanej pohľadávky (nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere); ustanovenie § 17 ods.1 zákona č.129/2010 Z.z. definuje, že je možné postúpiť pohľadávku z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver na iného veriteľa oprávneného poskytovať úvery, a to na základe povolenia udeleného Národnou bankou Slovenska, za súčasného splnenia ďalšej podmienky, ktorou je postúpenie pohľadávky po konečnom termíne splatnosti alebo pohľadávky, ktorá sa stala splatnou.

15.1 Rozhodovacia prax všeobecných súdov doposiaľ nebola jednotná v názore, či ustanovenie § 92 ods.8 Zákona o bankách predpokladá osobitnú výzvu banky klientovi, že je v omeškaní so splnením čo i len časti peňažného dlhu alebo či je za takúto výzvu možné považovať aj výzvu realizovanú podľa ustanovenia § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka, resp. oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru za predpokladu, že ich obsahom bola výzva dlžníkovi na zaplatenie (nakoľko pre platné zosplatenie pohľadávky museli byť kumulatívne splnené dve podmienky - omeškanie dlžníka so zaplatením splátky minimálne 3 mesiace a písomné upozornenie dlžníka v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva); takýto názor vyslovil aj konajúci senát odvolacieho súdu vo viacerých svojich rozhodnutiach.

15.2 Nakoľko sa za súčasť ustálenej judikatúry považuje až názor opakovane vyjadrený Najvyšším súdom Slovenskej republiky, odvolací súd v zhode s argumentáciou súdu prvej inštancie poukazuje na závery senátov najvyššieho súdu v dvoch, v čase rozhodovania súdu prvej inštancie aktuálnych rozhodnutiach – v rozsudku sp.zn. 2Cdo/266/2020 zo dňa 31.3.2022 a v uznesení sp.zn. 4Cdo/75/2020 zo dňa 27.10.2022; z citovaných rozhodnutí vyplýva, že ustanovenie § 92 ods.8 Zákona o bankách predpokladá „výlučnú a samostatnú písomnú výzvu banky“. Z uvedeného dôvodu nemohol konajúci senát odvolacieho súdu už v predošlých rozhodnutiach vydaných v obdobných veciach zotrvať na svojom dovtedajšom názore, že postačujúcou pre konštatovanie splnenia podmienok podľa ustanovenia § 92 ods.8 Zákona o bankách bola veriteľom realizovaná výzva podľa ustanovenia § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka či výzva realizovaná v rámci jednostranného právneho úkonu – vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru.

15.3 Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp.zn. 2Cdo/266/2020 zo dňa 31.3.2022 v konkrétnostiach uviedol, že z ustanovenia § 92 ods.8 Zákona o bankách vyplýva „reťazec úkonov, ktoré musia byť naplnené, aby mohlo dôjsť k postúpeniu pohľadávky. Prvý takýto úkon je písomná výzva banky klientovi, že je v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči banke. Z obsahu oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti síce sekundárne vyplýva, že žalovaní sú pre prípad porušenia v omeškaní so splatením splátky úveru, ktoré trvá viac ako 3 mesiace, avšak primárne je predmetom tejto výzvy oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. Obsah ustanovenia § 92 ods. 8 veta prvá zákona o bankách predpokladá výlučnú a samostatnú písomnú výzvu banky, že je jej klient v omeškaní so splnením čo i len časti svojho záväzku. Skrz spotrebiteľského charakteru dojednanej zmluvy o úvere nemožno prisvedčiť oznámeniu o mimoriadnej splatnosti úveru aj charakter výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách.“.

15.4 Odvolací súd vychádzajúc z citovaného rozhodnutia, na ktoré odkazuje aj uznesenie sp.zn. 4Cdo/75/2020 zo dňa 27.10.2022, dospel k záveru, že ustanovenie § 92 ods.8 Zákona o bankách predpokladá pre platné postúpenie pohľadávky banky na iný subjekt osobitnú výzvu banky klientovi, že je v omeškaní so splatením čo i len časti svojho peňažného záväzku; touto výzvou nie je (nemôže byť) výzva banky podľa ustanovenia § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka ani oznámenie o vyhlásení úveru za predčasne splatný; tieto predpoklad samostatnej výzvy podľa ustanovenia § 92 ods.8 zákona č.483/2001 Z.z. nespĺňajú.

15.5 Z vyššie uvedeného potom vyplýva, že podmienka pre platné postúpenie pohľadávky banky v zmysle ustanovenia § 92 ods.8 zákona č.483/2001 Z.z. splnená nebola. Žalobca existenciu takejto výzvy netvrdil, ani ju spolu s inými listinnými dôkazmi v priebehu konania nepredložil. Strana sporu pritom

nesie zodpovednosť za výsledok sporu; musí preto zvážiť, ktoré dôkazy predloží, resp. ak ich nepredloží, musí si byť vedomá, vzhľadom na koncentráciu konania, následkov spojených s nepredložením dôkazov.

15.6 Odvolací súd sa tak zhoduje s právnym posúdením vykonaným súdom prvej inštancie, že postúpenie pohľadávky banky (právneho predchodcu žalobcu) na žalobcu je v dôsledku uvedeného v zmysle ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatným právnym úkonom pre rozpor so zákonom, dôsledkom čoho je skutočnosť, že žalobcovi v tomto konaní aktívna vecná legitímácia nesvedčí. Súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam, aplikoval správne ustanovenie právneho predpisu (§ 92 ods.8 zákona o bankách), ktoré aj správne vyložil.

15.7 Neobstojí argumentácia odvolateľa, že súd prvej inštancie zasiahol do trojdelenia mocí v štáte tým, že upravil ustanovenie § 92 ods.8 zákona č.483/2001 Z.z. napriek tomu, že vyššie súdne authority považujú za výzvu v zmysle ustanovenia § 92 ods.8 zákona č.483/2001 Z.z. aj oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti. Z vyššie uvedeného, bodu 13.-13.6 tohto rozsudku, vyplýva, že aj súdna prax a argumentácia súdov má (a to aj v spotrebiteľských veciach) svoj vývoj, ktorý je spravidla zavŕšený rozhodnutím najvyššieho súdu publikovaného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, po predpísanom procese; otázka potreby osobitnej výzvy v zmysle ustanovenia § 92 ods.8 Zákona o bankách však ako judikát doposiaľ publikovaná v Zbierke nebola.

15.8 Odvolateľ poukazoval na niektoré rozhodnutia odvolacích súdov posudzujúcich otázku potreby „tretej“ výzvy v zmysle ustanovenia § 92 ods.8 Zákona o bankách; k uvedenému odvolací súd zdôrazňuje, že takéto rozhodnutia nie sú súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu (bod 13.1 tohto rozsudku).

16. Odvolateľ svoju argumentáciu oprel predovšetkým o závery vyplývajúce z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 9Cdo/165/2022 zo dňa 27.9.2023. V uvedenom rozhodnutí (uznesení) sa najvyšší súd zaoberal predovšetkým náležitosťami výzvy banky na zaplatenie a riešil otázkou, či náležitosťou výzvy na zaplatenie v zmysle ustanovenia § 92 ods.8 zákona č.483/2001 Z.z. musí byť aj upozornenie klienta banky, že v prípade, ak pohľadávku neuhradí, banka postúpi svoju pohľadávku inému subjektu. Dovolací súd v citovanom rozhodnutí ustálil, že „niet žiadneho dôvodu odkláňať sa od názorov vyjadrených v judikáte R 60/2018 (rozhodnutie najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo/147/2017 zo dňa 24. apríla 2018 – poznámka odvolacieho súdu) a vyžadovať, aby výzva banky adresovaná dlžníkovi v zmysle ustanovenia § 92 ods.8 zákona o bankách obsahovala ďalšie, osobitné náležitosti než tie explicitne vyjadrené“. Na inom mieste dovolací súd vyjadril, že „ak banka klienta/dlžníka písomne vyzve na úhradu presne špecifikovanej konkrétnej sumy pohľadávky, možno takúto písomnosť považovať za výzvu pred postúpením, od ktorej doručenia musí uplynúť aspoň 90 dní a následne možno pohľadávku postúpiť, pretože dlžník bol upozornený na omeškanie s úhradou jeho peňažného záväzku“. Poukázal na to, že uvedenú otázku okrajovo riešilo aj rozhodnutie sp.zn. 7Cdo/191/2021, z ktorého vyplýva, že „za výzvu na plnenie pred postúpením podľa § 92 ods.8 zákona o bankách možno považovať aj oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti, ak jeho obsahom je výzva dlžníkovi na zaplatenie pohľadávky“. Dovolací súd vo veci 9Cdo/165/2022 uzavrel, že „výzvou v zmysle ustanovenia § 92 ods.8 zákona o bankách môže byť aj oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru za predpokladu, že dlžník mal objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom takéhoto adresovaného jednostranného právneho úkonu (§ 45 ods.1 OZ)“.

16.1 S vyššie uvedenými závermi dovolacieho súdu vyslovenými v rozhodnutí sp.zn. 9Cdo/165/2022 sa odvolací súd nestotožňuje v plnom rozsahu.

16.2 Odvolací súd zdôrazňuje, že dovolací súd sa v citovanom rozhodnutí prioritne zaoberal otázkou náležitostí výzvy v zmysle ustanovenia § 92 ods.8 Zákona o bankách posudzujúc, či takouto náležitosťou je aj upozornenie banky, že mieni svoju pohľadávku proti spotrebiteľovi postúpiť na iný subjekt.

16.3 Pokiaľ dovolací súd v rozhodnutí sp.zn. 9Cdo/165/2022 odkázal na rozhodnutie sp.zn. 7Cdo/191/2021, v tomto rozhodnutí bola prioritne riešená otázka doručovania jednostranného právneho úkonu jeho adresátovi; najvyšší súd ustálil, že účinnosť adresných jednostranných hmotnoprávných úkonov, ktorým je aj písomná výzva veriteľa (banky) adresovaná dlžníkovi (klientovi) na splnenie záväzku (v danom prípade výzva podľa § 92 ods.8 zákona o bankách), predpokladá, že prejav vôle je doručený

adresátovi, t.j. že sa dostane do sféry jeho dispozície, nevynímajúc i neprítomnú osobu, ktorá ale musí mať konkrétnu možnosť zoznámiť sa s adresovaným právnym úkonom. Aj keď dovolací súd v rozhodnutí posudzoval otázku doručenia oznámenia predčasnej splatnosti úveru, k potrebe osobitnej výzvy banky v zmysle ustanovenia § 92 ods.8 Zákona o bankách (odlišnej od výzvy na zaplatenie v zmysle ustanovenia § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka a odlišnej od výzvy na zaplatenie, ktorá je súčasťou oznámenia o predčasnej splatnosti úveru) sa dovolací súd v citovanom rozhodnutí (sp.zn. 7Cdo/191/2021) nevyjadril.

16.4 Pokiaľ ide o rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1Cdo/147/2017 zo dňa 24.4.2018, publikovaného pod R 60/2018, v tomto rozhodnutí najvyšší súd dával prioritne odpoveď na otázku, či § 92 ods.8 Zákona o bankách upravuje podmienky, ktorých splnenie je potrebné pre prelomenie bankového tajomstva v prípade postúpenia pohľadávky banky na inú osobu, alebo upravuje podmienky, ktorých splnenie je potrebné pre platné postúpenie pohľadávky banky na inú osobu a s tým súvisiacej právnej otázky, či si banka so svojim klientom môže dojednať vzájomné práva a povinnosti odchylné od tohto ustanovenia. Takto nastolenej dovolacej otázke zodpovedá aj právna veta rozhodnutia sp.zn. 1Cdo/147/2017 (Ustanovenie § 92 ods.8 zákona č.483/2001 Z.z. o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práva klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon). Dovolací súd ustálil, že rozhodujúcou okolnosťou v prejednávanej veci bol vo všeobecnosti fakt, že išlo o spotrebiteľský spor; zároveň ďalšími zo Zákona o bankách vyplývajúcimi skutočnosťami (podmienkami) je preukázateľné zaslanie písomnej výzvy banky dlžníkovi (v omeškaní) a dlžníkovu následné nepretržité omeškanie dlhšie do 90 dní; ide o zákonné špeciálne podmienky, ktoré musia byť splnené v prípade postúpenia čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu, nakoľko Zákon o bankách je špeciálnym predpisom vo vzťahu k Občianskemu zákonníku. K potrebe osobitnej výzvy realizovanej mimo výzvy na zaplatenie (§ 53 ods.9 Občianskeho zákonníka) a mimo výzvy obsiahnutej v oznámení o vyhlásení predčasnej splatnosti rozhodnutie R 60/2018 mlčí.

16.5 Odvolací súd sa tak v zmysle vyššie uvedeného priklonil k záverom uvedeným v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2Cdo/266/2020 zo dňa 31.3.2022, v zmysle ktorých obsah ustanovenia § 92 ods.8 veta prvá zákona o bankách predpokladá výlučnú a samostatnú písomnú výzvu banky, že je jej klient v omeškaní so splnením čo i len časti svojho záväzku. Skrz spotrebiteľského charakteru dojednanej zmluvy o úvere nemožno prisvedčiť oznámeniu o mimoriadnej splatnosti úveru aj charakter výzvy v zmysle § 92 ods.8 zákona o bankách. S uvedenými závermi sa stotožnil v celom rozsahu dovolací súd aj v uznesení sp.zn. 4Cdo/75/2020 zo dňa 27.10.2022; ide o právny záver opakovane vyslovený vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu. Navyše najvyšší súd v rozhodnutí sp.zn. 2Cdo/266/2020 vychádzal z rozsudku najvyššieho súdu sp.zn. 7Cdo/26/2017; najvyšší súd vyslovil, že prvá veta (ustanovenia § 92 ods.8 zákona č.483/2001 Z.z.) definuje dve takéto podmienky, z ktorých prvou je písomná výzva banky uvažujúcej o postúpení riadne nesplácanej úverovej pohľadávky klientovi, aby pohľadávku splnil a druhou je nepretržité viac než 90 dní trvajúce omeškanie klienta so splnením čo i len časti jeho peňažného záväzku zodpovedajúceho pohľadávke banky. Vzhľadom k uvedenému odvolací súd uzatvára, že úvaha o postúpení pohľadávky banky inému subjektu, pokiaľ má byť takéto postúpenie zákonné, musí nasledovať až po tom, ako dôjde k zosplateniu úveru (vyhláseniu úveru za predčasne splatná); z uvedeného pri zohľadnení princípov právnej logiky vyplýva, že k výzve, ktorá by napĺňala dikciu ustanovenia § 92 ods.8 zákona č.483/2001 Z.z.môže dôjsť až potom, ako je dlžníkovi oznámené predčasné zosplatenie úveru.

16.6 Odvolací súd tak považoval závery vyslovené v rozhodnutí sp.zn. 9Cdo/165/2022 za závery ojedinelé; rozporné so závermi opakovane vyslovenými vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu.

16.7 Napokon odvolací súd zdôrazňuje príklon k záverom vyplývajúcim z rozhodnutia sp.zn. 2Cdo/266/2020 aj z dôvodov, že taký výklad je súladný s princípom zvýšenej ochrany spotrebiteľa v spotrebiteľských veciach. Ustanovenie § 92 ods.8 Zákona o bankách poskytuje ochranu klientom banky (a teda aj spotrebiteľom); jeho cieľom a účelom je umožniť klientovi, aby po upozornení na právo veriteľa postúpiť pohľadávku na iný, hoci aj nebankový subjekt (nepodliehajúci dozoru NBS), mal možnosť tomuto postupu účinne zabrániť tým, že vo výzve vyčíslenú výšku pohľadávky dodatočne uhradí. Ustanovenie § 92 ods.8 zákona č.483/2001 Z.z. v spotrebiteľských sporoch je nevyhnutné totiž aplikovať v spojení s ustanovením § 17 zákona č.129/2010 Z.z. (o možnosti postúpenia iba

splatnej pohľadávky), ktoré bolo do právneho poriadku Slovenskej republiky zavedené v záujme ochrany spotrebiteľa ako slabšej strany zmluvného vzťahu založeného zmluvou o spotrebiteľskom úvere.

17. Z vyššie uvedenej argumentácie vyplýva, že odvolací súd nesúhlasí so všetkými závermi súdu prvej inštancie; tento záver však nemá vplyv na vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia. V tomto smere je potrebné zdôrazniť, že súd prvej inštancie považoval predčasné zosplatenie úveru za platné; rozhodnutie o absencii aktívnej vecnej legitímácie žalobcu založil na závere, že absentuje výzva na zaplatenie daná v zmysle ustanovenia § 92 ods.8 zákona č.483/2001 Z.z..

17.1 Odvolací súd poukazuje na vývoj rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky; najmä na rozhodnutia sp.zn. 5Cdo/2/2023 zo dňa 25.1.2024 a sp.zn. 1Cdo/123/2022 zo dňa 31.1.2024, Uvedené rozhodnutia, vydané s odstupom šiestich dní, posúdili rovnakú otázku odlišne.

17.2 Najvyšší súd v rozhodnutí sp.zn. 5Cdo/2/2023 dospel k záveru, že v prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný, a to v súlade s ustanovením § 565 Občianskeho zákonníka a § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka, pre platný úkon zosplatenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby v tomto zosplatení presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne zosplatnil celý dlh.

17.3 Naproti tomu najvyšší súd v rozhodnutí sp.zn. 1Cdo/123/2022 vyslovil, že sa nestotožňuje s názorom, ktorý prezentovali dovolatelia, že špecifikácia splátky, pre ktorú dochádza k zosplateniu, by mala byť podmienkou platnosti predčasného zosplatenia dlhu. Žiadnu takúto povinnosť (uviesť v zosplatení konkrétnu splátku) zákon veriteľovi neukladá.

17.4 Z obsahu spisu vyplýva, že právny predchodca žalobcu žalovanú vyzval na zaplatenie dlžnej sumy s upozornením na možnosť zosplatenia listinou označenou ako Tretia upomienka – výzva na zaplatenie. Odvolací súd nemá pochybnosť, že uvedená listina je výzvou predpokladanou ustanovením § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka ako predpoklad pre možné platné predčasné zosplatenie úveru. Z obsahu listiny je zrejmé, že veriteľ špecifikuje výšku uplatnenej pohľadávky na sumu 899,75 Eur, z toho istina vo výške 466,60 Eur, úroky vo výške 402,54 Eur, úroky z omeškania 3,61 Eur a poplatky vo výške 27,-Eur. Tretia upomienka obsahuje upozornenie na možnosť zosplatenia v prípade nezaplatenia dlžnej sumy. Uvedenie splátky, pre ktorú veriteľ zvažuje zosplatenie, absentuje.

17.5 Z listiny označenej ako Výzva na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom vyplýva, že ním veriteľ dlžníčke oznamuje, že z dôvodu, že žalovaná napriek výzve neuhradila dlžnú pohľadávku banky, dňom 26.8.2020 pristupuje k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru vrátane príslušenstva; veriteľ dlžníčke oznámil zostatok úveru vo výške 18.461,04 Eur so špecifikáciou istiny úveru, úrokom a poplatkami. Obsahom vyhlásenia o predčasnej splatnosti úveru je aj výzva na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom, v lehote 7 dní od doručenia výzvy na špecifikovaný účet veriteľa s upozornením na vymáhanie pohľadávky využitím dostupných právnych prostriedkov. Uvedenie splátky, pre ktorú veriteľ pristúpil k zosplateniu, absentuje.

18. Odvolací súd sa v prípade uvedenia splátky, pre ktorú veriteľ zosplatnil poskytnutý úver stotožňuje so závermi uvedenými v rozhodnutí najvyššieho súdu sp.zn. 5Cdo/2/2023 a dospel k záveru, že neuvedenie splátky, pre ktorú veriteľ zosplatnil dlh v listine, ktorou veriteľ oznámil predčasné zosplatenie úveru a ani vo výzve na zaplatenie, realizovanej v zmysle ustanovenia § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka, má za následok neplatné zosplatenie úveru.

18.1 Odvolací súd v tomto smere poukazuje na skutočnosť, že ani ustanovenie § 53 ods.9 a ani ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka neustanovuje ako náležitosť výzvy na zaplatenie alebo oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru uvedenie splátky, pre ktorú veriteľ zosplatnil dlh. Nemožno však opomenúť všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka o právnych úkonoch; právny úkon sa musí urobiť určite, inak je neplatný.

18.2 Zosplatenie úveru má totiž vážne následky pre strany úverového vzťahu; dochádza k zmene práv a povinností strán úverového vzťahu; zosplatenie úveru má pre veriteľa následok, že nemusí žiadať len o zaplatenie splátok podľa splátkového kalendára, ale môže voči dlžníkovi uplatniť nárok na zaplatenie celej sumy poskytnutého a nesplateného úveru vrátane príslušenstva; pre dlžníka zosplatenie

znamená stratu výhody splátok. So zosplatnením je spojená otázka uplatniteľnosti pohľadávky na súde s tomu zodpovedajúcimi prostriedkami procesného útoku a procesnej obrany, ktorú môžu strany sporu v konaní pred súdom využiť, vrátane možnej námietky premlčania; v prípade postúpenia pohľadávky obrany spočívajúcej v tvrdení o absencii aktívnej vecnej legitímácie a v konečnom dôsledku aj obrany spočívajúcej v tvrdení, že pre splátku, pre ktorú veriteľ pristúpil k zosplatneniu, neboli splnené zákonné podmienky pre vyhlásenie úveru za predčasne splatný, z dôvodu nedodržania podmienok pre zosplatnenie vyplývajúcich z ustanovenia § 53 ods.9 v spojení s ustanovením § 565 Občianskeho zákonníka.

18.3 S neuvedením splátky, pre ktorú došlo k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru, sú spojené aplikačné problémy v prípadných súdnych konaniach, kedy veritelia často modifikujú skutkový stav tak, aby podmienky pre vyhlásenie predčasnej splatnosti boli splnené; priemerný spotrebiteľ, často nezastúpený právnym zástupcom, zväčša nie je spôsobilý reálne na takúto modifikáciu skutkového stavu relevantne reagovať.

18.4 Je potrebné zdôrazniť, že uvedenie splátky, pre ktorú veriteľ pristúpil k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru, vyplýva z požiadavky ochrany spotrebiteľa ako slabšej strany sporu. Uvedenie splátky, pre ktorú veriteľ dlh mieni zosplatniť už vo výzve na zaplatenie podľa § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka, resp. v oznámení o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru totiž spotrebiteľovi poskytuje na jednej strane právnu istotu, že vec bude spravodlivo rozhodnutá; uvedenie splátky, pre ktorú sa dlh zosplatňuje má za následok pre spotrebiteľa presvedčivé východiská k procesnej obrane. Uvedenie splátky, pre ktorú veriteľ dlh zosplatňuje, totiž veriteľovi následne neumožňuje dotvárať skutkový stav takým spôsobom, aby bolo možné polemizovať, pre ktorú splátku veriteľ k zosplatneniu pristúpil, pokiaľ pohľadávku zosplatnil platne. Uvedenie splátky, pre ktorú došlo k predčasnému zosplatneniu úveru pri aplikácii podmienok uvedených v ustanovení § 53 ods.9 a § 565 Občianskeho zákonníka, dáva jednoznačnú odpoveď na otázku, či veriteľ úver predčasne zosplatnil platne. Bez uvedenia splátky, pre ktorú veriteľ dlh mieni zosplatniť nie je výzva na zaplatenie dostatočne určitá a bez uvedenia splátky, pre ktorú veriteľ dlh zosplatnil, nie je dostatočne určitý ani právny úkon, ktorým veriteľ realizoval predčasné zosplatnenie úveru.

18.5 Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že pokiaľ v prejednávanej veci nedošlo k uvedeniu splátky, pre ktorú veriteľ dlh zosplatnil už v oznámení o predčasnej splatnosti úveru a veriteľ vo výzve na zaplatenie neuviedol splátku, pre ktorú mieni dlh zaplatiť, nie je jednostranný právny úkon veriteľa, ktorým úver predčasnej zosplatňuje, dostatočne určitý a z toho dôvodu je tak úkonom neplatným.

18.6 Právnym následkom neplatného zosplatnenia je neplatnosť postúpenia pohľadávky s poukazom na ustanovenie § 92 ods.8 zákona č.483/2001 Z.z. v spojení s ustanovením § 17 ods.1 zákona č.129/2010 Z.z.; vzhľadom na termín konečnej splatnosti (20.12.2026) je zrejme, že k postúpeniu pohľadávky došlo pred termínom konečnej splatnosti a nejde o pohľadávku, ktorá sa stala splatnou. Jediným záverom je tak záver o absencii aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v dôsledku, že sa platne nestal veriteľom pohľadávky vyplývajúcej zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavretej medzi veriteľom Všeobecná úverová banka a.s. a žalovanou (zmluva č.000176911090119 zo dňa 9.1.2019).

19. Podľa § 383 C.s.p. je odvolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie, okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní. Odvolací súd nepovažoval za potrebné doplniť ani zopakovať dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie. Tento zistil skutkový stav správne a v rozsahu potrebnom na rozhodnutie o žalobe žalobcu a keďže prejednanie vecí na odvolacom pojednávaní nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem, prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods.1 C.s.p.).

19.1 Odvolací súd z dôvodov vyššie uvedených v nadväznosti na dispozičný úkon žalobcu späťvzatie pripustil, rozsudok súdu prvej inštancie v časti druhej výrokovej vety zrušil a v späťvzatej časti konanie zastavil. V nadväznosti na vyššie uvedenú nesprávnu formuláciu druhej výrokovej vety napadnutého rozsudku odvolací súd v zostávajúcej časti druhej výrokovej vety rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobu v nespäťvzatej časti druhej výrokovej vety postupom podľa ustanovenia § 388 C.s.p. zmenil tak, že žalobu v prevyšujúcej časti zamietol.

20. Ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie (§ 396 ods.2 C.s.p.). Podľa § 255 ods.1 C.s.p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. V zmysle citovaných zákonných ustanovení rozhodol odvolací súd o náhrade trov celého, a teda prvoinštančného a odvolacieho konania.

20.1 Žalobca bol v spore úspešný v časti, v ktorej žalovaná po podaní žaloby dobrovoľne plnila, či už v prvostupňovom (vo výške 650,-Eur) alebo v odvolacom konaní (250,-Eur); v tejto časti žalobca zobral žalobu späť a súd v tejto časti konanie zastavil. Zodpovednosť za zastavenie konania je v zmysle ustanovenia § 256 ods.1 C.s.p. na strane žalovanej, v tejto časti bol žalobca úspešný. Naproti tomu bola žalovaná úspešná v zostávajúcej časti uplatneného nároku, v ktorej bola žaloba vo zvyšnej časti zamietnutá. S prihliadnutím na skutočnosť, že v konaní bol uplatnený nárok na zaplatenie sumy 14.454,95 Eur (istina vo výške 14.427,95 Eur + 27 Eur poplatky) spolu s úrokom a úrokom z omeškania, je zrejmé, že žalovaná mala v spore väčší úspech ako žalobca; a teda by jej patril nárok na náhradu trov konania. Vzhľadom k tomu, že žalovaná bola v spore nečinná, nárok na náhradu trov konania neuplatnila a z obsahu spisu je zistiteľné, že jej účasťou v konaní žiadne trovy nevznikli, odvolací súd jej náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania s poukazom na zásadu hospodárnosti nepriznal.

21. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§393 ods. 2 veta druhá C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).